

Alternativní výuka pro střední školy

Jana Merunková

Důležitost změny v osnovách středních škol a zařazení alternativních způsobů výuky do osnov maturitních ročníků. Představení navrhovaného programu, prezentace výsledků realizovaných zkušebních workshopů na Obchodní akademii. Úvodní sdělení ke stejnojmenné dílně.

Dobrý den, dámy a pánové,

jsem velice ráda, že se i já mohu svým příspěvkem zapojit do diskuse věnované novému myšlení v podnikání a managementu. Někoho z vás možná napadlo, že alternativní způsoby výuky na středních školách tak úplně s tématem této konference nesouvisí. **Mým cílem je dát vám dostatečně silný impuls k tomu, abyste provedli revizi tohoto názoru.** Mě osobně k tomuto kroku přivedla praxe kouče a zkušenosti s výběrem vhodných kandidátů na různé pozice.

Často se setkávám **s požadavkem na pomoc zaměstnancům být více kompetentní.** Takový požadavek je většinou specifikován slovy jako "umět prosadit svůj názor", "umět řídit tým lidí", "lépe využívat čas věnovaný poradám" atd. V případě nově příchozích zaměstnanců se opakuje žádost na "rychlejší zapojení se do kolektivu" nebo "zvýšení sebevědomí".

Začala jsem se tedy zabývat myšlenkou, zda by nebylo jednodušší a přínosnější provést změnu v prostředí, odkud tito lidé do zaměstnání přicházejí, než se opakovaně věnovat pomoci měnit jejich postoje a naučené způsoby myšlení.

Cílem mého experimentu bylo buďto potvrdit nebo vyvrátit tvrzení, že zařazení uceleného programu využívajícího nové metody výuky bude mít zásadní vliv na rozvoj manažerských schopností středoškolských studentů.

Škálu hodnocení projektu jsem nastavila následovně:

0 - kandidát výběrového řízení není schopen svou verbální a neverbální komunikací prokázat předpoklady k výkonu manažerské práce jako jsou např. řídicí schopnosti, zvládání stresu, kreativní myšlení, schopnost týmové spolupráce.

10 - kandidát je schopen ve 100% případů svou verbální a neverbální komunikací prokázat všechny výše jmenované předpoklady k výkonu manažerské práce.

Pro realizaci svého výzkumu jsem si vybrala střední školu s odborným zaměřením - Obchodní akademii v Praze 8. Po dohodě s vyučujícím profesorem jsem zde získala možnost tento projekt uskutečnit.

Dovednostmi, na které byl v hodinách kladen největší důraz byly prezentační dovednosti a řízení diskuse na dané téma. Z osobnostního profilu jsme se zaměřili na úroveň sebevědomí, schopnosti prosadit se a na vnímavost v komunikaci jednotlivých studentů se skupinou osob.

Způsoby hodnocení, které jsme si s profesorem a studenty v úvodu vyjednali, byly následující:

- slovní hodnocení jednotlivých studentů profesorem
- slovní ocenění jednotlivých studentů mnou jako konzultantem
- individuální písemné vyjádření studentů k použitým metodám a hodnocení přínosu tohoto projektu

K odbourání formálních bariér, navození otevřeného přístupu a tvůrčí atmosféry jsme využili aranže sezení v kruhu. Z pomůcek jsme využívali pouze tabuli a v případě prezentací zpětný projektor.

Vzhledem k časové dotaci, která byla projektu věnována, jsem mohla u skupiny studentů pozorovat následující posuny na dříve definované škále.

Během prvního praktického cvičení jsem hodnotila úroveň jednotlivých studentů na škále v rozmezí bodů **1-2**. Studenti hodnocení bodem 1 projevovali vysokou míru uzavřenosti, velmi nízké sebevědomí v komunikaci nejen se mnou, ale i se spolužáky. U studentů hodnocených bodem 2 se projevovala otevřenost ke změnám a ochota spolupracovat na vytváření obsahu vyučovací hodiny v případě, že byli mnou jako moderátorem zapojeni do diskuse.

V průběhu následujících setkání jsem mohla pozorovat seberozvoj této skupiny. **V závěrečném hodnocení** této skupiny studentů mohu konstatovat posun u většiny o 0,5 - 1 bod na definované škále. Dále mohu uvést jediný případ setrvání na původním hodnocení a jsem velmi ráda, že jako protiklad mohu uvést případ posunu v hodnocení z bodu 1 na bod 3.

U této dívky bylo na začátku patrné velmi nízké sebehodnocení. Pokud byla vyzvána k vyjádření svého názoru, odpovídala velmi věcně, ale ostýchavě a následně měla tendence se omlouvat. Intenzívně jsem se zaměřila na to, aby získala dostatek příležitostí a pozitivní zkušeností v komunikaci. Závěr byl takový, že byla prokazatelným leaderem celé pracovní skupiny a její závěrečná prezentace byla vysoce hodnocena všemi přítomnými.

V závěrečných zpětných vazbách, které jsem po skončení praktických cvičení dostala, byla oceňována především **praktická využitelnost získaných dovedností, otevřenost různým názorům a**

diskusi o nich, což vedlo k potřebě umět svůj názor srozumitelně formulovat.

Hodnocení projektu zúčastněným profesorem vedlo ředitele této školy k žádosti o vytvoření uceleného programu pro studenty maturitních ročníků pro příští školní rok.

Řekla bych, že na základě zmiňovaných hodnocení, mohu říci, že se mi podařilo potvrdit názor, že zařazení uceleného programu využívajícího nové metody výuky bude mít zásadní vliv na rozvoj manažerských schopností středoškolských studentů.

Bližší informace ke konkrétnímu studijnímu programu budeme detailněji probírat s návštěvníky mé zítřejší dílny.

Většina z vás tady v sále jsou **zástupci komerčních subjektů**, a proto mi dovoluďte krátké zamyšlení nad tím, jaký přínos může mít toto zjištění pro vás.

V krátkodobém horizontu zde vidím hlavní přínos ve snížení vynaložených nákladů na rozvoje nově příchozích zaměstnanců, jejich rychlejší adaptabilitu v systému vaší společnosti, snížení fluktuace a možnost výběru z více vhodných kandidátů, kteří bez problémů splňují požadovaná kritéria.

V případě **dlouhodobé aktivní spolupráce** Vaší společnosti s některou ze škol využívajících alternativního programu výuky vidím možnost přímé výchovy personálních rezerv nebo v případě potřeby kvalitních dočasných pracovníků.

Postup implementace tohoto nového přístupu k výuce vidím v několika krocích:

- 1) Vytvořením výběrové skupiny studentů, která by splňovala předpoklady k výkonu manažerských profesí
- 2) Zavedení nového předmětu s pracovním názvem "Aplikované dovednosti" v maturitních ročnících, což by bylo podmíněno výcvikem profesorů v této oblasti
- 3) Využití používaných metod v některých dalších předmětech
- 4) Zavedení předmětu "Aplikované dovednosti" od druhých ročníků

Otázky, které se zde nabízí, jsou: **"Kdo by se měl v úvodu projektu podílet na výuce výběrové skupiny studentů a výcviku profesorů? A z jakých zdrojů by se projekt měl financovat?"**

Dovolte mi tyto otázky nechat v tento moment nezodpovězené a pozvat Vás na svůj zítřejší workshop.

Děkuji za pozornost a přeji hezký den.